ΑΡΙΘ. 14 15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1921

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ
ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ & ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΟΔΟΣ ΝΑΥΑΡΙΝΟΥ 12
ΑΘΗΝΑΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ ΑΝΤ. ΧΑΤΖΗΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

EON

REVUE BI-MENSUELLE METAPHYSIQUE ET PHILOSOPHIQUE

12, RUE NAVARIN, ATHÈNES

Editeur--Directeur: A. HADJIAPOSTOLOU

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 50

ΑΡΙΘ. 14 15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1921

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ
ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ & ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΟΔΟΣ ΝΑΥΑΡΙΝΟΥ 12
ΑΘΗΝΑΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ ΑΝΤ. ΧΑΤΖΗΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Τὰ χειρόγραφα δημοσιευόμενα δὲν ἐπιστρέφονται	ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ *Ἐσωτερικοῦ Δρ. 12.—* *Αἰγύπτου Γ, Δ. 50.—* *Ἀμερικῆς Δολ. 2.50*	*Αἱ ἐπιστολαὶ ἐν γένει πρὸς τὴν διεύθυνσιν*

LEON DENIS **ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ**

ΠΟΙΑ ΘΑ ΕΙΝΕ Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ;

Ὅπως ἀνηγγείλαμεν εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος, δημοσιεύομεν σήμερον ἐκ τῆς «Συγχρόνου Ἐπιθεωρήσεως», ὁλόκληρον τὴν ἀπάντησιν τοῦ διακεκριμμένου γάλλου σοφοῦ, εἰς τὸ ἐρώτημα τὸ ὁποῖον ἔθεσεν ἡ Ἐπιθεώρησις αὕτη: «Ποία θὰ εἶνε ἡ θρησκεία τοῦ μέλλοντος ;» (Τεῦχ. Ὀκτωβρίου, 1921, Νο LVI).

Ἡ θρησκεία διὰ νὰ εἶνε πραγματικῶς ζῶσα, διὰ νὰ ἐξασκήσῃ εἰς τὴν κοινωνικὴν τάξιν τὸν βαρύνοντα αὐτὴν μεγάλον ρόλον τοῦ ἀναμορφωτοῦ καὶ ἠθοπλάστου, πρέπει νὰ εἶνε μία ὑψηλὴ καὶ διαυγὴς σύνθεσις παντὸς ὅ,τι ἀπέκτησεν ἡ ἀνθρωπότης εἰς γνῶσιν ἐπὶ τοῦ σύμπαντος καὶ τῆς ζωῆς, ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ σκοποῦ τῆς ὑπάρξεως καὶ τῶν πεπρωμένων τῆς ψυχῆς.

Ἡ γνῶσις αὕτη πραγματοποιεῖται διὰ δύο μέσων : Διὰ τῆς ἐπιστήμης, πλήρους παρατηρήσεως καὶ πείρας καὶ εἶνε τοῦτο τὸ

ἀνθρώπινον ἔργον. Καὶ διὰ τῆς ἀποκαλύψεως καὶ εἶνε τοῦτο τὸ ἔργον τοῦ ἀοράτου κόσμου

Εἶνε ἀπαραίτητον ὅπως αἱ δύο αὗται πηγαὶ μαθήσεως συμφωνοῦσιν εἰς τὰ συμπεράσματά των καὶ υἱοθετοῦντες ταῦτα δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν τὴν θρησκείαν ἀληθῶς ἀποτελεσματικὴν καὶ ἀνταποκρινομένην εἰς τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς τάσεις μιᾶς ἐποχῆς.

Ἐπειδή, λοιπόν, ἡ γνῶσις τὴν ὁποίαν ἀποκτᾷ ὁ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σύμπαντος καὶ τῆς ζωῆς αὐξάνει ἐξακολουθητικῶς καὶ ἐπειδὴ αἱ ἀντιλήψεις του εὐρύνονται μετὰ τοῦ ἔργου τῶν αἰώνων καὶ τῶν ἀνακαλύψεων τῆς ἐπιστήμης, ἡ θρησκεία πρέπει νὰ ἀκολουθῇ τὸν νόμον τῆς ἐξελίξεως, ἵνα παραμένῃ ἐν ἁρμονίᾳ μετὰ τῆς προόδου τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος.

Συμβαίνει ὅμως ὥστε, αἱ κοσμογονικαὶ θεωρίαι καὶ αἱ ἀποκαλύψεις αἱ ἀνταποκριθεῖσαι εἰς τὰς ἀνάγκας καιροῦ τινος αἵτινες ἠλέθησαν εἰς τὸν μῦλον τῶν θρησκειῶν καὶ ἐπετροποιήθησαν εἰς τὰ δόγματα, νὰ ἐπιζῶσι τῶν αἰώνων δι' οὓς καὶ μόνον ἐγένοντο καὶ νὰ θέλωσι νὰ ἐπιβληθῶσιν εἰς κοινωνίαν ἥτις ἄλλην ἰδέαν ἐσχημάτισε καὶ ἥτις ἔχει ὑψηλοτέραν καὶ εὐρυτέραν ἀντίληψιν περὶ τοῦ λόγου τῆς ὑπάρξεώς της καὶ τοῦ πεπρωμένου της.

Τότε αἱ θρησκεῖαι χάνουν τὴν κυριαρχίαν των ἐπὶ τῶν ψυχῶν καὶ οὕτω δὲν ἀντιπροσωπεύουν παρὰ ἱεραρχικὰ καθεστῶτα, σεβαστὰ μὲν παρὰ πολλῶν πιστῶν μὴ ἀνταποκρινόμενα ὅμως εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς στιγμῆς. Τοῦτο γίνεται καὶ εἰς τὴν ἐποχήν μας καὶ ἐκ τούτου ἐγεννήθη ἡ βαθεῖα σύγχισις, ἡ παράλυσις τῶν ἠθῶν, καὶ τὸ πλεῖστον τῶν κακῶν ἅτινα πιέζουσι τὸν κόσμον μας.

II

Πρὸ πεντήκοντα ἐτῶν, μία ἐπανάστασις συντελεῖται εἰς τὴν ἐπιστήμην. Εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν χημικῶν, τῶν φυσικῶν, ἡ φύσις ἤλλαξεν ὄψιν. Ἡ ὕλη, πρώτη αὐτή, δὲν βασιλεύει πλέον, καθόσον ὑπαχθεῖσα εἰς τὴν ἀνάλυσιν, εἰς παλμούς, εἰς κύματα δὲν εἶνε πλέον παρὰ ἕνας τρόπος κινήσεως. Ὑπεράνω τῆς δυνάμεως, ἐπεμβαίνει ἡ σκέψις καὶ ἡ θέλησις· τὸ πνεῦμα ἀνέλαβε πάλιν τὸν κυριαρχοῦντα ρόλον ἐν τῷ Σύμπαντι. Ὁ ἀόρατος κόσμος ἐγένετο καὶ πάλιν ὁ κόσμος τῶν αἰτίων, τῶν δυνάμεων καὶ τῶν νόμων.

Ὑπάρχουσιν ἐπίσης σχήματα ζωῆς, ὑπὸ τὴν ποικίλην καὶ εὐαίσθητον αὐτῶν ὄψιν, ἅτινα ἐπιζῶσι καὶ ἀποκαλύπτονται πέραν τοῦ τάφου. Ἀπὸ τοῦ Κρούκς μέχρι τοῦ Μπάρετт ὁ κατάλογος μηκύνεται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, μὲ ὀνόματα σοφῶν ἄγγλων, ἀμερικανῶν καὶ ἄλλων, οἵτινες κατόπιν λεπτολογημένων καὶ μακροχρονίων πειραμάτων, γίνονται μάρτυρες τῆς ἐκδηλώσεως τῶν νεκρῶν. Εἷς Πρύτανις Πανεπιστημίου, ὁ Σὲρ Ὄλιβερ Λότζ, δημοσιεύει εἰς τὸ βιβλίον του «Ραϋμόνδος» τὰς καταφανεῖς ἀποδεί-

ξεις ποῦ ἀπέκτησε περὶ τῆς ἐπιζωῆς τοῦ εἰς τὸ γαλλικὸν μέτωπον φονευθέντος υἱοῦ του. Ὁ ποιμὴν τῆς ἐκκλησίας Βὴν, παρουσιάζει τὴν αὐτὴν βεβαιότητα εἰς τὸ βιβλίον του «Rubbert vit» ἀφορῶσαν τὸν υἱόν του ὅστις ἔπεσεν ἐπίσης μαχόμενος. Ὁ χρηματιστὴς Οὐΐλκινσον καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐπιβεβαιοῦν ὑπὸ τὸ ἴδιον πνεῦμα (1).

Ἐν Γαλλίᾳ, ἔλαβον ἑκατοντάδα ἐπιστολῶν περιεχουσῶν τὰς αὐτὰς ἐπιβεβαιώσεις ὅσον ἀφορᾷ νέους φονευθέντας ἐν πολέμῳ, καὶ τῶν ὁποίων αἱ ἀνακοινώσεις μετ' ἀποδείξεως τῆς ταὐτότητός των, ἔδωκαν εἰς τοὺς γονεῖς των παρηγορίαν, ἀνακούφισιν καὶ θάρρος πρὸς τὴν ζωήν. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀναφέρω, ἐν παρόδῳ, τοὺς κ. Μερού, πρώην πρόξενον, συνταγματάρχας, καθηγητὰς λυκείων, μηχανικούς, κλπ. κλπ.

Εἰς τὴν ὁλονὲν ἐνισχυομένην δρᾶσιν τοῦ Ὑπερ-πέραν καὶ χάρις εἰς τὴν καλλιέργειαν ψυχικῶν τινων ἰδιοτήτων, αἱ ἐκδηλώσεις αὗται θὰ πολλαπλασιασθῶσιν καὶ δεσμοὶ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον στενοὶ καὶ πολυάριθμοι, θὰ συνδέσωσι τὸν κόσμον τῶν ζώντων μὲ τὸν κόσμον τῶν ἀοράτων.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν γεγονότων τούτων, ἀποκαλύπτεται ἤδη ἡ βεβαιότης τῆς ἀθανασίας. Ἡ θρησκεία τοῦ μέλλοντος πρέπει νὰ τὸ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐπιστήμην ν' ἀναζητήσῃ τοὺς ἐκτελεστέους ὅρους ἵνα ἔλθωμεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν πνευμάτων τῶν νεκρῶν, νὰ προσελκύσῃ ἐφ' ἡμῶν τὰς καλὰς ἐπηρείας τὰς ἀγαπητὰς ψυχὰς τῶν καρδιῶν μας, τὰ πνεύματα τοῦ φωτὸς καὶ τῆς σοφίας καὶ νὰ παραμερίσῃ τὰς κακὰς ἐπηρείας

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχὲς)

ΥΠΑΡΧΕΙ Η ΨΥΧΗ ;

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Γ.'

Ἡ Διανοητικὴ πρόοδος

Ἡ διανοητικὴ πρόοδος.— Τὰ ὑλικὰ αἰσθητήρια τοῦ ἀνθρώπου, διὰ τῶν ὁποίων γνωρίζεται ὁ ἐξωτερικὸς κόσμος τῆς ἐμπειρίας εἶνε καὶ ἦσαν πάντοτε τὰ αὐτὰ καὶ προσλαμβάνουν καὶ σήμερον τὰς ἀπὸ τῶν ἀντικειμένων εἰκόνας καθ' οἷον τρόπον καὶ πρὸ χιλιάδων ἐτῶν. Τὸ σχῆμα τοῦ ἡλίου ἦτο στρογγύλον καὶ διὰ τοὺς παλαιοὺς καὶ διὰ τοὺς συγχρόνους ἀνθρώπους. Τὸ ὕδωρ ἦτο καὶ εἶνε ὑγρὸν δι' ὅλους, κτλ. Παρὰ ταῦτα, ἡ γνωστικὴ δύναμις τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀντιστρόφως ἀνάλογος πρὸς τὴν στασιμότητα

(1) Ὅρα βιβλίον μου «Ὁ ἀόρατος κόσμος καὶ ὁ πόλεμος», σελ. 265 καὶ ἐπ.

καὶ τὴν ἀκινησίαν τῶν αἰσθήσεών του ὅπερ σημαίνει ὅτι δὲν εἶνε ὀργανικῆς φύσεως, ὅπως παρὰ τοῖς ζώοις. Ταῦτα διακρίνει ψυχικὴ στασιμότης. Προικισθέντα ἅπαξ ἐξ ἀρχῆς δι' ὡρισμένων ἐνστίκτων προλαμβάνουν πάντοτε τὰς αὐτὰς καὶ ἀναλλοιώτους ἐκ τῆς ἐπιπολῆς τῶν πραγμάτων εἰκόνας, τὰς συναρμολογοῦν πάντοτε κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ κινοῦνται κατ' ἔνστικτον ὁμοιομόρφως, καθ' ὅλα τὰ ἄλλα παραμένοντα ἠλίθια καὶ μωρά.

Εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν θὰ διετέλει καὶ ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἡ κατ' ἐπιπολὴν πρόληψις τῶν πραγμάτων θὰ τῷ ἦτο ἐπίσης ὅλως στεῖρα, ἐὰν ἡ γνωστική του δύναμις ἦτο καθαρῶς ὀργανικῆς φύσεως. Τοῦτο ὅμως δὲν συμβαίνει. Ἀπ' ἐναντίας παρατηροῦμεν ὅτι καίτοι τὰ αἰσθητήριά του εἶνε πάντοτε τὰ αὐτὰ καὶ τὰς αὐτὰς σχηματίζει ἀπὸ τῶν ἀντικειμένων εἰκόνας, ἀλλ' ὅμως διαρκῶς προοδεύει διανοητικῶς, ὁ διανοητικός του ὁρίζων ὁλονὲν διευρύνεται, ἐν τῷ συμφύρματι δὲ τῶν προσπιπτόντων εἰς τὰς αἰσθήσεις του φαινομένων καὶ ἐν τῷ κυκεῶνι τῶν ἐξ αὐτῶν σχηματιζομένων εἰκόνων, τὰς διακρίνει, τὰς ἀποχωρίζει, τὰς κατατάσσει, ἀνακαλύπτει τοὺς κυβερνῶντας τὸν κόσμον νόμους κατὰ τὰς σταθερὰς τῶν ὄντων πρὸς ἄλληλα σχέσεις, σχηματίζει ὑποθέσεις, δι' ὧν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γνωσθέντων νόμων, ἀνακαλύπτει ἄλλους τέως ἀγνώστους, ἀνάγει τὰ πράγματα εἰς ἀρχὰς γενικάς, ὑψοῦται εἰς ἀφαιρέσεις ὅλως ξένας πρὸς τὸν κύκλον τῶν ἀπὸ τοῦ αἰσθητικοῦ κόσμου προσλαμβανομένων εἰκόνων κλπ. Βεβαίως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔβλεπον ὅτι τὸ μῆλον πίπτει ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἔβλεπε τὸ φαινόμενον καὶ ὁ Νεύτων, ἀλλ' ὁ μέγας ἀστρονόμος, ὄπισθεν τῆς αἰσθητικῆς προσλήψεως τοῦ φαινομένου, εἶχε μίαν ἄλλην δύναμιν, δι' ἧς διέγνω καὶ ἀνεκάλυψε τὸν νόμον τῆς βαρύτητος. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τὰ βρίθοντα ἀφαιρέσεων διανοητικὰ προϊόντα τῶν ἐπιστημόνων εἶνε ἀκατάληπτα εἰς τὸν πολὺν ὄχλον, καὶ προσιτὰ μόνον εἰς μίαν ἐκλεκτὴν ὀλιγάριθμον διανοουμένων μερίδα, ὡς ἐκβαίνοντα τοῦ κύκλου τῶν ὑλικῶν καὶ αἰσθητικῶν πνευματικῶν στοιχείων, τὰ ὁποῖα αἱ ἀφῃρημέναι γνώσεις, αἱ μαθηματικαὶ ἀναλογίαι κλπ., ὧν ἡ γνῶσις προϋποθέτει μίαν δύναμιν ἀφαιρέσεως, ἤτοι μίαν εὐκολίαν συλλήψεως στοιχείων τὰ ὁποῖα ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ὑλικῶς αἰσθητὰ οὔτε χρῶμα ἔχουν οὔτε βάρος, οὔτε μορφήν.

Τί ἄλλο, πραγματικῶς, εἶνε ἡ ἐπιστημονικὴ ὑπερηφάνεια, εἰμὴ ἀκριβῶς ἡ συναίσθησις τῆς διανοητικῆς ὑπεροχῆς, τὴν ὁποίαν ἀποκτᾷ ὁ ἄνθρωπος ἐκ τῆς ὁλονὲν προϊούσης καὶ αὐξανομένης διανοητικῆς προόδου ; Οἱ ἐπιστήμονες καὶ οἱ σοφοί, οἱ κατέχοντες εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τὴν δύναμιν τοῦ δημιουργεῖν ἐπιστημονικὰς ὑποθέσεις διὰ τῆς μαντικῆς τοῦ πνεύματός των διαισθήσεως, καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀφαιρέσεως, δὲν θὰ ἦσαν ἄξιοι θαυμασμοῦ, ἐὰν ἡ μεγαλοφυΐα των ἦτο ἁπλῶς προϊὸν ἐκκρίσεως τῆς ἀδρανοῦς καὶ ἀψύχου ὕλης. Ἐὰν ἐπέκειτο εἰς μόνην φερ' εἰπεῖν, τὴν χη-

μείαν, νὰ μᾶς ὁρίσῃ τί εἶνε εἰς Πλάτων ἢ εἰς Παστέρ, θὰ ἔλεγεν ἁπλούστατα ὅτι εἶνε ὡρισμένη τις σύνθεσις ἄνθρακος, ὑδρογόνου ὀξυγόνου, καὶ ἀζώτου, ἡ ὁποία βεβαίως δὲν εἶχεν ἰδιαιτέρους τίτλους ἐπὶ τοῦ θαυμασμοῦ μας, ὅπως δὲν ἔχει καὶ οἱαδήποτε ἄλλη παρομοία σύνθεσις.

Ἐκ τούτων συνάγεται, ὅτι ἡ διανοητικὴ πρόοδος τοῦ ἀνθρώπου θὰ ἦτο ἀνεξήγητος, ἐὰν δὲν παρεδεχόμεθα ἐν αὐτῷ ὑπάρχουσαν πνευματικὴν καὶ ἄϋλον ψυχήν.

Γ. Χ. Π.

(Εἰς τὸ ἑπόμενον : ἡ ψυχὴ ἀποδεικνυομένη ἀπὸ τὴν Τέχνην, τὴν Γλῶσσαν καὶ τὴν Θρησκείαν).

Δ. Π. ΣΕΜΕΛΑ

Η ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τοιαύτη εἶνε καὶ ἡ συμβολικὴ σημασία τοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ὀσίριδος παρὰ τῆς Αἰγυπτίοις καὶ τῷ χριστιανικῷ ᾅδῃ.

Ἡ πρώτη σας φροντὶς κατὰ τὴν γήϊνον σας ὕπαρξιν, ἔστω, ἡ ἐξασφάλισις τῆς ἀθανασίας τοῦ ἐγὼ σας καὶ τῆς προσωπικότητος σας, ἐξυγιάζοντες τὰς καταστάσεις σας διὰ ζωῆς καθαρῶν ἠθῶν καὶ δημιουργοῦντες ἐντός σας, τὰς μὴ καταστρεφομένας ἀρετὰς τῆς Ἀγάπης. Φθάνοντες, οὕτω, τὸ τέρμα τῆς ὑλικῆς σας ζωῆς, θὰ δυνηθῆτε ν' ἀντιμετωπίσετε τὸν θάνατον μετὰ ἠρεμίας καὶ χαρᾶς, διότι τότε, θάνατος θὰ σημαίνῃ διὰ σᾶς Ἀ·άστασιν καὶ διὰ τὰ πεπρωμένα σας Ἀθανασίαν.

Ἀφοῦ καθωρίσαμεν οὕτω τὰ ἀποτελέσματα τῶν νόμων τῆς Ζωῆς καὶ τοῦ Θανάτου καὶ τὰς προκυπτούσας μετενσαρκώσεις ἐκ τῆς ἀτελείας τῆς φύσεώς μας, ἂς ἴδωμεν καὶ νέαν ἄποψιν τῶν μετενσαρκώσέων, θέτοντες τὸ ἑξῆς ἐρώτημα : Πᾶς ἄνθρωπος, φθάσας εἰς τὴν ἀθανασίαν τοῦ ἐγὼ του καὶ τῆς προσωπικότητός του, ἐνσαρκοῦται καὶ πάλιν ; καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν τίνες θὰ ἦσαν οἱ ὅροι καὶ οἱ λόγοι τῆς μετενσαρκώσεώς του ;

Ἀπαντῶ εἰς τὴν ἐρώτησιν αὐτὴν καταφατικῶς.

Ὁ ἄνθρωπος φθάσας εἰς τὸν βαθμὸν τῆς ἀθανασίας τοῦ ἐγὼ του καὶ τῆς προσωπικότητός του, ἐνσαρκοῦται ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν συνειδητῶν νόμων διὰ νὰ τελειοποιήσῃ τὴν νοητικὴν αὐτοῦ κατάστασιν, διότι τὸ Ἐγώ μας, ὂν ἀπόρροια ἑνὸς Ἐγὼ ἀπείρως ἀνωτέρου τοῦ ἰδικοῦ μας, τείνει ἐκ τῆς καταγωγῆς αὐτοῦ, νὰ ὁμοιάσῃ πρὸς τὴν νοητικὴν εἰκόνα τοῦ γεννήτορός του καὶ νὰ πλησιάσῃ ταύτην, χωρὶς νὰ πάθῃ σύγχυσιν. Ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἔφθασεν εἰς τὸ δυσκολόφθαρτον τῆς αἰσθητικῆς αὐτοῦ καταστά-

σεως, διὰ τῆς 'Αγάπης, θὰ μετενσαρκωθῇ διὰ ν' ἀποκτήσῃ τὴν τελειότητα τῆς νοητικῆς αὐτοῦ καταστάσεως διὰ τῆς Σοφίας.

Αἱ διὰ τῶν συνειδητῶν νόμων ἐνεργούμεναι μετενσαρκώσεις αὗται, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὰς ἀνησυχίας καὶ τὰς ἀταξίας τῆς ὑλικῆς ζωῆς καὶ τὰ ὄντα τὰ ἀκολουθοῦντα τὸ στάδιον τοῦτο τῆ. ἐξελίξεως των, παρὰ τὰς ἐναντιότητας εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἀγωγὸς τοῦ κακοῦ ἀρέσκεται νὰ τὰ ὑποβάλῃ, προχωροῦσι πρὸς τὸν ἀνωφερῆ δρόμον μετὰ γαλήνης, βεβαιότητος καὶ ἀδιαφορίας.

Ἡ προηγουμένη φύσις τῶν μετενσαρκώσεων εἶνε προσωπικὴ καὶ ὄχι συνολική, ἐνῷ ἡ φύσις τῶν μετενσαρκώσεων αἵτινες ἀποσκοποῦν εἰς τὴν τελειοποίησιν τῆς νοητικῆς καταστάσεως, ἔχει χαρακτῆρα συνολικῆς φυλῆς, παραμένουσα προσωπική. Πράγματι τὰ ὄντα ἅτινα ἔφθασαν εἰς ὡρισμένον βαθμὸν διανοητικότητος ἢ τελειότητος τῆς νοητικῆς αὐτῶν καταστάσεως, μετ ἀτὸν ὑλικὸν αὐτῶν θάνατον ἢ τὴν ἀποσάρκωσιν των,ὁδηγοῦνται εἰς πεδίον εὑρισκόμενον ὑπεράνω τῆς φυσιώσης φύσεως ὅπερ ὀνομαζεται «Οὐράνιον Στρῶμα» αἰώνιος κατοικία τῶν Γεννητόρων, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ «Κοσμικὸν Στρῶμα» κατώτερον ἢ ἀνώτερον, ὀνόματα χαρακτηρίζοντα τὴν φυσιῶσαν καὶ φυσικοποιημένην φύσιν τὰς ὁποίας προανέφερα. (Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχὲς)

ΚΑΤΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ....

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)*

Α'.

Κατὰ τὸ 1865, ἐὰν δὲν ἀπατῶμαι, εἰς μίαν λέσχην τοῦ Λονδίνου, ὁ λόρδος Murhed ἐστοιχημάτιζεν ὅτι ἠδύνατο νὰ ταξειδεύσῃ πεζῇ ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην καὶ μέγα μέρος τῆς 'Ασίας, χωρὶς νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ χρήματα καὶ χωρίς, μάλιστα, νὰ αἰσθανθῇ τὴν ἀνάγκην αὐτῶν. Τὸ στοίχημα ἐδέχθη ἕτερος λόρδος τοῦ ὁποίου ἀγνοῶ τὸ ὄνομα, ὡς ἔπαθλον δὲ συνεφωνήθη, παρουσίᾳ πολλῶν, ἓν πολυτελὲς γεῦμα τὸ ὁποῖον θὰ ἐδίδετο ἐν τῇ αὐτῇ λέσχῃ, κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ πρωτοφανοῦς τούτου περιηγητοῦ καὶ εἰς τὸ ὁποῖον θὰ παρεκάθηντο πάντες οἱ κατὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην παρευρισκόμενοι εἰς τὴν λέσχην.

Μετὰ τινας ἡμέρας, ἀφοῦ ἐτακτοποίησε τὰς ὑποθέσεις του, ὁ λόρδος Murhed, ἔχων ὡς μόνον ἐφόδιον μίαν ράβδον καί τινα ἀ-

---

* 'Εν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ, ἐν σελ. 10 καὶ εἰς τὸ τέλος ἀκριβῶς τῆς δευτέρας παραγράφου παρεισέφρυσεν ἓν ἀρκετὰ σοβαρὸν λάθος τὸ ὁποῖον διορθωτέον οὕτω: ἀντὶ τῆς φράσεως «τὸ πνεῦμα δὲν εἶναι ὕλη οὔτε ψυχή, ὥς τινες φαντάζονται» ἀνάγνωθι «τὸ πνεῦμα δὲν εἶναι τι ἄϋλον οὔτε ψυχή, ὥς τινες φαντάζονται.

παραίτητα φάρμακα, έγκατέλειπε τὸ Λονδῖνον, προπεμφθεὶς παρὰ τῶν φίλων του καὶ ἐπιβιβασθεὶς ἑνὸς ἐκ τῶν μικρῶν ἐκείνων σκαφῶν τῶν ἐξυπηρετούντων τὴν συγκοινωνίαν μεταξὺ Δούβρου καὶ Καλαί, διεπεραιώθη εἰς Γαλλίαν, ἀπὸ δὲ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἤρχισεν ἡ ἀλλόκοτος καὶ ἐκκεντρικὴ ἐκείνη τοῦ εὐγενοῦς ἄγγλου περιπλάνησις.

Ἐννοεῖται ὅτι αἱ ἀγγλικαὶ πρεσβεῖαι καὶ τὰ προξενεῖα ἐφ' ὅπου ἐπρόκειτο νὰ διέλθῃ ἐκεῖθεν ὁ Murhed ἐνετάλησαν παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως ὅπως παρέχωσιν αὐτῷ πᾶσαν προστασίαν καὶ συνδρομὴν χρηματικὴν ἐὰν οὗτος ἤθελε ζητήσει ταύτην.

Ταξειδεύων ὁ λόρδος, διήρχετο μὲν διὰ τῶν προξενείων, οὐδέποτε ὅμως ἐζήτει τὴν χρηματικὴν αὐτῶν ἀρωγήν. Ἐρωτηθεὶς δὲ πῶς κατώρθωνε νὰ ζῇ ἄνευ πόρων εἰς μέρη μάλιστα ξένα, ἀπήντησεν ἁπλούστατα ὅτι μετήρχετο τὸν ἰατρὸν ἢ ἐπώλει εἰκόνας τὰς ὁποίας αὐτὸς ἐζωγράφιζε, καὶ οὕτω προσεπορίζετο ὅ,τι τῷ ἐχρειάζετο.

Εἶχε διασχίσει τοιουτοτρόπως, ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην, ἐν Κωνσταντινουπόλει δὲ ἐπιβὰς ἀκατίου διεπεραιώθη εἰς τὴν ἔναντι Ἀσιατικὴν παραλίαν καὶ ἐκεῖ, πεζῇ ὡς πάντοτε, διέσχισε τὴν Μικρασίαν, τὸ Ἀφγανιστάν, τὴν Περσίαν, εἰσῆλθεν εἰς τὰς Ἰνδίας καὶ ἔφθασεν μέχρι τῶν ἀκροτάτων συνόρων αὐτῆς μέχρι Κίνας, ἐκεῖθεν δὲ ἐπιστρέφων, ἔφθασεν εἰς Μεσοποταμίαν καὶ εἰς Συρίαν θεραπεύων πάντοτε ἀσθενεῖς καὶ πωλῶν εἰκόνας καὶ ζῶν ἂν οὐχὶ πλουσίως, πάντοτε ὅμως τρεφόμενος καὶ ἐνδυόμενος καλῶς.

Τέλος ἔφθασεν εἰς Χαλέπιον, μεθ' ὃ θὰ μετέβαινεν εἰς Ἀλεξανδρέτταν ὅπου θὰ ἐδίδετο πέρας εἰς τὴν περίεργον ἐκείνην περιπλάνησιν;

Ἐν Χαλεπίῳ, γεν. πρόξενος τῆς Ἀγγλίας ἦτον ὁ μακαρίτης Ἑρρῖκος Σκήν, γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ τοῦ ἀειμνήστου Α. Ρ. Ραγκαβῆ, ὑπόπρόξενος δὲ ἦτον ὁ πατήρ μου, ἀνὴρ εὐρυτάτης παιδείας.

Ὁ Σκὴν παρεκάλεσε τὸν πατέρα μου νὰ ξεναγωγήσῃ, λόγῳ τῶν γνώσεών του, τὸν ἐπίσημον ἄγγλον, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εὐχαρίστως ἐγένετο ἀποδεκτόν.

Δυστυχῶς ὅμως, εἴτε λόγῳ ὑπερκοπώσεως εἴτε διότι τὸ κλῖμα τοῦ Χαλεπίου δὲν ἦτο φιλόξενον, διὰ τὸν ἄτυχῆ λόρδον, ὁ Murhed ἠσθένησε μετά τινας ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς του ἡμέρας, προσβληθεὶς ὑπὸ τύφου ἀπεβίωσεν ἐν τῇ οἰκίᾳ μας.

* * *

Ἡμέραν τινα, ὁ μετ' αὐτοῦ στοιχηματίσας λόρδος, διήρχετο ἐν Λονδίνῳ πρὸ τοῦ μεγάρου τοῦ Murhed, ὁπότε ἤκουσε εὐκρινῶς τὴν φωνὴν τοῦ φίλου του καλοῦσαν αὐτόν. Χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν καὶ ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου ἐνδοιασμοῦ, πλήρης δὲ χαρᾶς ἐπὶ τῇ ἐπιστροφῇ, ὡς ἐνόμισε, τοῦ φίλου του, εἰσῆλθεν οὗτος ἐν τῷ μεγάρῳ καὶ χωρὶς κἂν νὰ ἐρωτήσῃ κανένα, ἀνήρχετο τὰς βαθμίδας, ὁπό-

ταν εἷς ἐκ τῶν ὑπηρετῶν ἐρωτᾷ αὐτὸν ποῖον ζητεῖ.

—Τὸν λόρδον Murhed, ἀφοῦ μ' ἐκάλεσεν, ἀπαντᾷ οὗτος.

—Ἐπιτρέψατε, εὐγενέστατε μυλόρδε, ἀπαντᾷ ὁ ὑπηρέτης, ὁ λόρδος Murhed δὲν ἐπέστρεψεν ἀκόμη ἐκ τοῦ ταξειδίου του, χθὲς δὲ εἴχαμεν ἐπιστολήν του ἀγγέλουσαν ὅτι ἔφθασεν εἰς Χαλέπιον.

Ἡ ἀπάντησις αὕτη τοῦ ὑπηρέτου ἐτάραξεν, ὡς ἦτο φυσικόν, τὸν λόρδον ὅστις, ὑποπτευθεὶς ὅτι συνέβαινε κάτι τι τὸ ὑπερφυσικόν, μετέβη πάραυτα εἰς τὴν λέσχην καὶ ἀνήγγειλε τὸ γεγονὸς τοῖς παρισταμένοις. Δὲν ἠρκέσθη δὲ εἰς τοῦτο μόνον, ἀλλὰ μετέβη εἰς δύο ἐφημερίδας ὅπου ἐδημοσίευσε τὸ περιστατικὸν σημειώσας ἐν τῷ δημοσιεύματί του τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν καθ' ἣν ἤκουσε τῆς φωνῆς τοῦ φίλου του καλούσης αὐτόν.

Μετὰ ἕνα περίπου μῆνα ἔφθασεν εἰς Λονδῖνον ἐπίσημος ἔκθεσις τοῦ Ἀγγλικοῦ προξενείου Χαλεπίου ἀναγγέλουσα τὰ τῆς ἀσθενείας καὶ τοῦ θανάτου τοῦ λόρδου Murhed, προσετίθετο δὲ καὶ ἡ λεπτομέρεια ὅτι, καθ' ἣν στιγμὴν παρέδιδε τὸ πνεῦμα, ἐκάλεσεν διὰ ζωηρᾶς φωνῆς τὸν φίλον του λόρδον.

Ἐν τῇ ἐκθέσει δὲ ἐκείνῃ προσετίθετο ἡ λεπτομέρεια, φυσικά, τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ὥρας τοῦ θανάτου τοῦ Murhed αἵτινες συνέπιπτον ἀκριβῶς μὲ τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν καθ' ἣν ὁ ἐν Λονδίνῳ φίλος του ἤκουσεν εὐκρινῶς ἀπαγγελόμενον τὸ ὄνομά του παρὰ τοῦ ἐν Χαλεπίῳ, κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἀποθνήσκοντος λόρδου.

Β'.

Ρῶσσος εὐγενής, ὁ πολύκλαυστος φίλος μου Ἀλέξ. d' Eberhard ἀδελφὸς τοῦ ναυάρχου Ἀνδρέου d' Eberhard ὅστις διηύθυνε τὰς ναυτικὰς ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ ἐπιχειρήσεις κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παγκοσμίου πολέμου, μοὶ ἀφηγήθη μίαν φοράν, ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸ ἑξῆς λίαν περίεργον γεγονὸς τοῦ ὁποίου αὐτὸς οὗτος ἐγένετο μάρτυς καὶ τὸ ὁποῖον πάντοτε συνεκίνει αὐτόν, ὡς μοῦ ἔλεγεν, ὁσάκις τὸ ἐνεθυμεῖτο.

Ἦτον ἀξιωματικὸς τῆς αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς καὶ εἶχε σταλῇ μετά τινος ἄλλου νεαροῦ συναδέλφου του, διὰ τιμωρίαν, εἰς Καύκασον, διότι ἠρνήθησαν νὰ ὑποκύψουν εἰς τὰς ὀρέξεις κάποιας μεγαίρης μεγάλης δουκίσης. Ἐν Καυκάσῳ, δὲν ἐνθυμοῦμαι εἰς ποίαν πόλιν, ὑπηρέτουν ἐπί τινα χρόνον ἐν τῇ ἐκεῖ φρουρᾷ οἱ δύο νεαροὶ Ἰωσήφ.

Εἶχεν ἐνσκήψει βαρύτατος χειμὼν κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο καὶ οἱ δύο φίλοι, κατοικοῦντες ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ, ἀφηγοῦντο ὁ εἷς εἰς τὸν ἄλλον διάφορα περιστατικὰ τῆς αὐλῆς τῆς Πετρουπόλεως, καθήμενοι παρὰ τὴν πυρὰν καὶ ροφῶντες τὸ τσάι των, ἀλλὰ καὶ στενοχωρούμενοι διότι εὑρίσκοντο μακρὰν τῶν διασκεδάσεων καὶ τῆς κοσμικῆς κινήσεως τῆς ἀχανοῦς ρωσσικῆς πρωτευούσης. Εὐτυχῶς μίαν ἑσπέραν καθ' ἣν ἦσαν ἀμφότεροι λίαν δύσθυμοι, παρουσιάζεται εἰς αὐτοὺς εἷς διαγγελεὺς ἀναγγέλων εἰς αὐτοὺς ὅτι ὁ Τσάρος

τοὺς συνεχώρησε τὸ παράπτωμά των καὶ τοὺς καλεῖ νὰ ἐπανέλθουν εἰς Πετρούπολιν. Πλήρεις χαρᾶς οἱ δύο νέοι ἐφίλησαν τὸν διαγγελέα, φιλοδωρήσαντες αὐτὸν μὲ μερικὰ ρούβλια τὰ ὁποῖα τότε ἤξιζαν περισσότερον παρ' ὅσον σήμερον καὶ ἐπελήφθησαν τῶν προετοιμασιῶν των ὅπως τὸ ταχύτερον ἐγκαταλείψουν τὸν τόπον τῆς ἐξορίας των καὶ φθάσουν εἰς τὴν διασκεδάζουσαν πρωτεύουσαν. Ἐπιβάντες τεθρίππου ἑλκύθρου καὶ ἔχοντες συνοδοὺς δεκάδα κοζάκων ἀνεχώρησαν τὴν ἐπαύριον διευθυνόμενοι εἰς τὸν πλησιέστερον σιδηροδρομικὸν σταθμὸν ὅπως ἐπιβῶσι τῆς ἁμαξοστοιχίας καὶ φθάσωσι εἰς τὴν πόλιν τῶν ὀνείρων των. Ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἐταξείδευον ἀναπαυόμενοι τὴν νύκτα εἰς συναντώμενα χωρία καὶ τέλος τὴν παραμονὴν τῆς ἡμέρας ὅπου θὰ ἔφθανον εἰς τὸν ζητούμενον σταθμὸν ἐστάθμευσαν καὶ πάλιν εἰς ἓν ἀρκετὰ μεγάλον χωρίον ὅπου ἐφιλοξενήθησαν εἰς μίαν μεγάλην καλύβην μὲ ὡραίαν φωτιὰν καὶ ἀχνίζον τέιον. Ἐκεῖ οἱ δύο φίλοι ἐρρίφθησαν ἐπὶ ἑνὸς διβανίου ἁπλώσαντες τοὺς πόδας των πρὸ τῆς πυρᾶς καὶ ροφῶντες τὸ τσάι των χωρὶς ν' ἀνταλλάξουν οὔτε μίαν φράσιν.

Αἴφνης, ὁ φίλος τοῦ d' Eberhard ἀνατριχιάζει, ταράζεται, ὑψοῖ καὶ προσηλώνει τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν θερμάστραν καὶ ὁρμᾷ πρὸς αὐτὴν μὲ ἀνοικτὰς τὰς ἀγκάλας, κράζων «Ναί, ναί, καλή μου μητέρα, ἔρχομαι!»

Ὁρμᾷ πρὸς αὐτὸν συγχρόνως καὶ ὁ d' Eberhard φοβηθεὶς ὅτι ὁ φίλος του ἔπαθε ἀπὸ αἰφνηδίαν διατάραξιν τῶν φρενῶν.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀνοίγει αἰφνηδίως καὶ πταγωδῶς ἡ θύρα καὶ ὁρμᾷ ἐν αὐτῇ εἷς μεγαλόσωμος παράφρων κρατῶν τεραστίαν μάχαιραν κιρκασιανὴν ἣν ἐπανειλημμένως βυθίζει ἐπὶ τοῦ στρώματος ἐπὶ τοῦ ὁποίου πρὸ ὀλίγου ἀνεπαύοντο οἱ δύο νεαροὶ φίλοι.

Ὄπισθεν τοῦ παράφρονος ὁλόκληρος κουστωδία χωροφυλάκων καὶ στρατιωτῶν ὁρμᾷ συγχρόνως ἐν τῇ καλύβῃ καὶ τέλος μετὰ κοπιώδεις ἀγῶνας κατορθοῦται ν' ἀφοπλισθῇ ὁ μαινόμενος παράφρων καὶ ν' ἀπαχθῇ ἐκτὸς τῆς καλύβης.

Ἡ ὀπτασία τῆς μητρὸς ἔσωσε τὸν υἱὸν καὶ τὸν φίλον του.

Ὡς ἀφηγήθη οὗτος, εἶδε τὴν μητέρα του πρὸς τῆς πυρᾶς τῆς ἑστίας ἱσταμένην ἐν νευρικῇ ἀνησυχίᾳ καὶ καλοῦσαν αὐτὸν ἐπιτακτικῶς νὰ ἐγερθῇ καὶ σπεύσῃ πρὸς αὐτήν. Τόσον ἦτο ζωηρὰ ἡ ὀπτασία, ἔλεγεν, ὥστε ἐλησμόνησε τελείως ποῦ εὑρίσκετο καὶ ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν ἡ μητέρα του νὰ εὑρίσκετο ἐκεῖ. Καὶ ἠγέρθη..... καὶ ἐσώθη!

— Ἡ καυμένη ἡ μητέρα, προσέθεσε δακρύων ἐκ συγκινήσεως ὁ ἀξιωματικός. Ποῖος γνωρίζει τί νὰ κάμνῃ αὐτὴν τὴν στιγμήν!

Τὴν ἑπομένην, περὶ τὴν χαραυγὴν οἱ δύο φίλοι ἐπέβησαν τοῦ ἑλκύθρου καὶ τέλος περὶ τὸ ἑσπέρας ἔφθασαν εἰς κάποιον σιδηροδρομικὸν σταθμόν. Μετὰ ἓξ ἢ ἑπτὰ ἡμέρας εὑρίσκοντο εἰς Πετρούπολιν ὅπου ἔσπευσαν πρῶτον εἰς τὰς οἰκίας των.

Ἐκεῖ δ' τὸ ζωντανὸν δρᾶμα ἰδὼν ἀξιωματικὸς ἐμάνθανεν ὅτι ἡ μητέρα του, ἀποθνήσκουσα πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, ἀκριβῶς κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς ἐμφανίσεώς της εἰς τὸν υἱόν της, εἶχεν ἀνοίξει τὰς ἀγκάλας της καὶ ἀνησύχως καὶ μετὰ τρόμου ἐκάλει αὐτὸν ἐσπευσμένως νὰ πέσῃ εἰς τὴν ἀγκάλην της.

Γ'.

Κατέκειτο εἰς τὴν ἐπιθανάτιον κλίνην του ὁ ἀλησμόνητος ἀδελφός μου παλαίων ἐπὶ μῆνας πρὸς τὸν σκότιον κατὰ πάσης ὑπάρξεως ἐχθρόν, ὁπόταν μία πρωΐαν, δὲν θὰ λησμονήσω ποτὲ τὴ στιγμὴ ἐκείνη, — ὑπεγείρεται ὁ πτωχός μου Γρηγόριος καὶ μὲ ὄψιν ἀνεκφράστου ὀδύνης καὶ μὲ σπαραγμὸν ψυχῆς, — μᾶς λέγει:

— Ὁ θεῖος ὁ Νέστωρ... ὁ θεῖος αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἀπέθανεν ...ἐνῷ ἐνίπτετο!

Καὶ ἤρχισε κλαίων ἀπαρηγόρητα ἐνῷ μάτην οἱ ἀτυχεῖς γονεῖς μου καὶ ἐγὼ προσεπαθήσαμεν νὰ τὸν πείσωμεν ὅτι ἦτον ὄνειρον αὐτὸ ποῦ εἶδε καὶ ὄχι πραγματικότης.....

=Δὲν ἐκοιμώμουν, ἀπήντησεν ἐκεῖνος. Τὸν εἶδα τόσον ζωηρά! Πάει ὁ θεῖος, ὁ καλός μου θεῖος!...

Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἐλάβομεν τηλεγράφημα ἐκ Σμύρνης, ἀγγέλον ὅτι ὁ ἀγαπητὸς θεῖος ἀπεβίωσε τὴν 7ην πρωϊνὴν ὥραν καθ' ἣν στιγμὴν ἐνίπτετο!...

Εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον:
Ὄνειρον ἐν φυλακῇ.
Ὁ βάμβαξ καὶ οἱ πολύτιμοι λίθοι.
Ὁ τάφος τοῦ Πολυλᾶ.

ΑΛΕΞ. Κ. ΠΗΡΑΙΚΙΔΗΣ

ΟΜΗΡΟΣ ΚΑΙ ΘΕΟΓΟΝΙΑ

(Ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Λ. Μπερώτα «Ἔκτακτοι Πνευματιστικαὶ Ἀνακοινώσεις» Βιβλ. ΙΙΙ, Ἀνακοίνωσις Παυσανίου).

Παρακληθεὶς ὡς μόνος κατάλληλος νὰ σᾶς δώσω πληροφορίας σχετικὰς περὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ ἰδίως τὰς ἐντυπώσεις μου, περιηγηθεὶς τότε ὅλην σχεδὸν τὴν Ἑλλάδα, θέλω τὸ ἐπ' ἐμοὶ συντελέσει εἰς τὴν διασάφησιν ζητήματος, ὅπερ ὄντως ἀπησχόλησε καὶ ἀπασχολεῖ ἔτι τοὺς Ἱστορικούς. Κατὰ τὴν ἐποχήν μου ἐκείνην εὑρίσκοντο τὰ πάντα ἐν παρακμαζούσῃ μᾶλλον καταστάσει, ἀλλ' οὐχ' ἧττον ὁ Ἑλληνισμὸς καὶ τὰ Ὁμηρικὰ ἔπη εἶχον τὴν δέουσαν αὐτῶν περιωπὴν καὶ φήμην. Οἱ Ἑλληνικοὶ ἁπανταχοῦ λαοὶ εὑρίσκοντο ὑπὸ τὸ κράτος λατρείας φύσεως θεογενοῦς, τουτέστι λατρείας διαφόρων Θεῶν καὶ οἵτινες ἐμεσολάβουν οὐσιαστικῶς εἰς τὰ ἀνθρώπινα. Ἡ πίστις αὐτῶν αὕτη ἐστηρίζετο, ἐπὶ τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν, δηλαδὴ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν Ἰλιάδα καὶ

τὴν Ὀδύσσειαν, ἣν εἶχον ὡς Εὐαγγέλιον τῆς τότε θρησκείας αὐτῶν. Εἶχον μὲν ἔτι ἴχνη τινὰ τῆς εἰδωλολατρικῆς των τάσεως μεῖνει οὐχ ἧττον κατὰ τὴν Θεογνωσίαν τοῦ Ὁμήρου ἐπίστευον εἰς τὴν ὕπαρξιν Θεοτήτων πασῶν τῶν κατηγοριῶν, ἤτοι εἰς Θεοὺς τοῦ Ἀγαθοῦ καὶ τοῦ Κακοῦ, τῶν ἀνέμων, τῆς θαλάσσης, τοῦ πολέμου, τῆς τρικυμίας κ.τ.λ., ὡς καὶ εἰς τὰς σχετικὰς αὐτῶν Θεάς.

Ἡ Ἰλιὰς τοῦ Ὁμήρου, ἤτοι αἱ πολεμικαὶ ὅλαι ἐπιχειρήσεις, σχέδια καὶ παραστάσεις περιγράφονται τῇ ὑποθάλψει, συναινέσει καὶ συνάρσει τῶν διαφόρων αὐτῶν θεοτήτων. Οὕτως ὁ Ὅμηρος ἐφέρετο κατὰ τὴν ἐποχήν μου ἐκείνην ὡς εἷς Πρόδρομος τῆς μελλούσης χριστιανικῆς θρησκείας, ἥτις ἐπίσης βασίζεται εἰς Θεούς, Πνεύματα καὶ Ἁγίους. Ὁ Ὅμηρος κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν ἐθεωρεῖτο μόνον μέγας σοφὸς ποιητὴς καὶ φιλόσοφος ἀλλὰ ἐμπνευσμένος πνευματιστής, καθόσον τὰ πάντα ἐξήγει διὰ τῆς θεϊκῆς καὶ πνευματιστικῆς ὁδοῦ. Φυσικὰ τὸ ἔργον τοῦ τυφλοῦ ἐμπνευσμένου δὲν ἦτο ἔργον οὔτε τυχαῖον, οὔτε ἁπλῶς σπουδαῖον ἢ σημαντικόν. Ἐνεῖχεν ἀξίαν μεγίστην καὶ διὰ τὴν καθοδήγησιν τῶν Ἑλληνικῶν λαῶν τῆς τότε ἐποχῆς καὶ συνάμα τὴν ἐγκατάστασιν νέων Θεοκρατικῶν ἀρχῶν διὰ τὴν μέλλουσαν μίαν ἀληθῆ θρησκείαν τοῦ Κόσμου. Ἵνα διασπείρῃ καὶ διασώσῃ τὴν ὕπαρξιν τῶν Θεῶν ἀνὰ τὰ ἐδάφη ταῦτα, ἤτοι ἀπορροίας τῶν ἀνθρωπίνων ἀγαθῶν καὶ κακῶν, ἐπενόησε καὶ μετεχειρίσθη δυνάμεις ἀοράτους ὡς καὶ ὁδηγίας ἐκ μέρους αὐτῶν καὶ συμβουλὰς πρὸς ἀνθρώπινα ἔργα, ὡς καὶ τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως. Οὕτως οἱ ἄνθρωποι εὗρον μίαν δεδικαιολογημένην ἐξήγησιν τῶν τεκταινομένων ἐν ἑαυτοῖς καὶ πέριξ αὐτῶν, καὶ ἑπομένως καὶ μετ' εὐκολίας ἀπεδέξαντο τὴν βάσιν τῆς νέας αὐτῆς Θεογονίας. Ἀλλ' ὁ Ὅμηρος, οὗτος, ἀνὴρ ὅλως ἄγνωστος τοῖς Λαοῖς τῆς Ἑλλάδος, τυφλὸς καὶ δὴ γεγηρακὼς ὅτε παρεσκεύασε τὸ ἔργον τοῦτο, ραψωδίας κληθείσας, καθόσον ἀπήγγειλε ταύτας ἐκ στήθους, προσείλκυσε τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν περιέργειαν τῶν Λαῶν καὶ ἰδίως τῶν προυχόντων, οἵτινες ἠπόρουν περὶ τῆς ἀξίας, συγγενείας καὶ καταγωγῆς του. Τυφλὸς παιδιόθεν, ἄμοιρος συγγενῶν καὶ φίλων, πένης καὶ λιτότατος εἰς τὸ ἔπακρον, ξένος ἐν γένει τοῖς πᾶσιν, οὐδεὶς ἐγνώριζέ τι περὶ αὐτοῦ, ἀλλ' οὔτε καὶ ἔλεγεν οὔτε καὶ διεφημίζετο, οὔτε καὶ παρεῖχεν ἐξηγήσεις εἴς τινα περὶ τῶν τοιούτων εἰς αὐτὸν ἀφορώντων πραγμάτων.

Ἐν τούτοις κατήγετο ἐκ τῆς ἰσαξίας Ἰωνίας τῆς Σμύρνης, ἄσημος μὲν ἀλλὰ νουνεχὴς καὶ πεπειραμένος τῶν τότε ἐγκοσμίων ἐταξείδευεν ὅλως ἰδιωτικῶς καὶ ἀγνώστως. ἐνεφανίζετο αἰφνιδίως πότε εἰς μίαν πόλιν καὶ πότε εἰς ἄλλην, ὡμίλει ὀλίγα καὶ ἤκουε πολλά, δὲν ἔβλεπε μέν, ἀλλ' ἠννόει τὰ πάντα, οὕτως ὥστε συνέλεγε πᾶν ὅ,τι ἐνδιέφερε καὶ συνήργει εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ, ὅπερ ἀπετελεῖτο ὡς ἑξῆς,, εἰς Ραψῳδίας τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου καὶ εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τῶν Ἡρώων καὶ Ἡγεμονίδων εἰς τὰς ἑστίας αὐτῶν, ὧν τὰς ὑποθέσεις εἶχεν λάβει ὡς ἀντικείμενον καὶ προὐξένησαν εἰς

τὴν φαντασίαν του μεγάλην ἐντύπωσιν. Πολλὰ ἐλέγοντο ἐν Ἑλλάδι περὶ τοῦ μεγάλου καὶ πρωτοφανοῦς τούτου πολέμου. Ἐπειδὴ δὲ ἠννόησε ὡς καλὸς πνευματιστής, ὅτι τὰ πάντα συνεργείᾳ τῶν Θεῶν ἐνταῦθα γίνονται, ἔπλεξε καὶ συνέθεσε τὰς ραψῳδίας αὐτοῦ, περισυλλέξας καὶ πανθ' ὅσα σχετικὰ ἤκουεν, ἀποτελέσας ἓν ἔργον μοναδικόν, οὐ μόνον διὰ τὴν τότε ἐποχήν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν μετέπειτα, ἐξεγείρας τὴν περιέργειαν καὶ τὸν θαυμασμὸν πάντων τῶν σοφῶν καὶ τῶν ἐγγραμμάτων, ἰδίᾳ δὲ τῶν μετέπειτα εὐρωπαίων οἵτινες σχολιάσαντες τὰ Ὁμηρικὰ ἔπη εἰς ὅλας αὐτῶν τὰς διαλέκτους, ἐθαύμασαν τὴν μεγάλην γλωσσικὴν καὶ διανοητικὴν αὐτοῦ δεινόνητα. Ἀλλὰ καὶ διεφώνησαν ὡς πρὸς τὴν καταγωγὴν καὶ τὴν πραγματικὴν ὕπαρξιν αὐτοῦ, νομίσαντες, ὅτι τοιοῦτον ἐπουράνιον σχεδὸν ἔργον δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἦναι ἀπαύγασμα καὶ ἀπόρροια ἑνὸς μόνον ἀνθρώπου καὶ δὴ ἀγνώστου καὶ τυφλοῦ. Ἀλλ' οἱ ταῦτα πρεσβεύοντες ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ ἄλλων ὁμοφύλων των καὶ μὴ καὶ οὕτως ὑπάρχουσι διχασμέναι αἱ περὶ τοῦ Ὁμήρου καὶ καταγωγῆς καὶ γεννήσεως πληροφορίαι. Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι, ὅτι κατήγετο ἐξ Ἰωνίας, ἄσημος καὶ πένης περιήρχετο τὰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἑλλάδος, ἔνθεν συνέλεγε τὰ ἀπαιτούμενα στοιχεῖα, ἅτινα ἔψαλλε καὶ ἀπήγγελλεν, οἱ δὲ κατόπιν συνθέσαντες καταλλήλως τὰ δύο αὐτὰ φημιζόμενα ἔργα του, δηλ. τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδύσσειαν, τὰ ἀπέφραξαν εἰς ἕν.

Ἔχω ἐν τούτοις νὰ παρατηρήσω τοῖς μερικοῖς ἀντιφρονοῦσιν, ὅτι καὶ ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος καὶ ἡ Ἑλένη τοῦ Μενελάου καὶ ὁ Πάρις, μήπως δὲν ἐξελήφθησαν ὡς φανταστικὰ γεγονότα καὶ πρόσωπα; Ὁ δὲ Δούρειος Ἵππος δὲν ἐθεωρήθη καὶ αὐτὸς ὡς μία ἄσκοπος καὶ ἀνέφικτος προσπάθεια καὶ ἐπιχείρησις; Ἐν τούτοις μόνον ὁ Ναπολέων ὁ Πρῶτος ἐβεβαίωσε τὸ ἀκατόρθωτον τῆς μεσολαβήσεως ψευδοΐππου πρὸς ἐκπόρθησιν τῆς Τροίας, πιστεύων εἰς τὴν ὑποχώρησιν τῶν ἑλληνικῶν πλοίων ὄπισθεν τῆς Τενέδου, ἐξ οὗ ἠπατήθησαν οἱ Τρωαδῖται· ὡς καὶ ὁ ἀκάματος Σχλῆμαν, ὅστις ἔφερεν εἰς φῶς τὰ τεκμήρια τῆς Τροίας καὶ τῶν Μυκηνῶν, ἐπισφραγίσας οὕτω τὴν πραγματικότητα τοῦ Τρωικοῦ πολέμου. Ἀλλὰ μήπως καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δὲν ἐθεωρεῖτο καὶ θεωρεῖται παρὰ πολλοῖς ὡς ψεῦδος καὶ ἡ Ἀνάστασις αὐτοῦ ὡς τέχνασμα τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, οἵτινες ἀπέκρυψαν τὸ σῶμά του; Ἐν τούτοις ἡ ἀλήθεια ἐστὶ πάντοτε ἀλήθεια.

Η ΝΟΟΜΑΝΤΕΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

Ἐκτὸς τῶν δοθέντων τούτων ὑπὸ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Cumberland, θὰ προσπαθήσω εἰς τὰ ἑπόμενα δι' ὀλίγων νὰ κάμω

γνωστὸν τὸ πῶς γίνεται ἡ ἀνάγνωσις τῆς σκέψεως. Εἴς τι κοινὸν πείραμα, ὁ νοομάντης προτρέπει τὰ παρόντα πρόσωπα νὰ σκηνοθετήσουν ἕνα ἔγκλημα (φόνον π.χ.) κατόπιν δὲ ἀποσύρεται συνοδευόμενος ὑπὸ προσώπων καλὴν πίστην χαιρομένων ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἅτινα θᾶ ἐμποδίσωσι τὴν διάπραξιν παντὸς δόλου.

Τὸ πρὸς ὑπόκρισιν ἔγκλημα ἐκτελεῖται τὰ πρόσωπα λαμβάνουν ἐκ νέου τὰς ἀρχικάς των θέσεις, τὸ ἐγχειρίδιον, δι' οὗ δῆθεν διεπράχθη ὁ φόνος κρύπτεται καλῶς εἴς τι οἱονδήποτε μέρος. Τὸ ἔργον τοῦ νοομάντεως εἶναι νὰ ἀνεύρῃ τὸ μέρος τοῦτο, εἰς ὃ δηλ. ἐκρύβη τὸ δολοφονικὸν ὄργανον, νὰ ἀποκαλύψῃ τὸν δολοφόνον, νὰ δείξῃ τὸ θῦμα καὶ τὸ μέρος ἔνθα διεπράχθη τὸ ἔγκλημα, ὡς ἐπίσης τὸν ἀποκρύψαντα τὸ δολοφονικὸν ὄργανον καὶ τυχὸν λαβόντας μέρος συνενόχους.

Ἓν πρόσωπον γνωρίζον πάσας τὰς λεπτομερείας τοῦ ἐγκλήματος, ὅπερ καλεῖται ὁδηγὸς παρακαλεῖται νὰ κρατῇ διηνεκῶς τὴν χεῖρα ἢ τοὺς κροτάφους τοῦ νοομάντου.

Αἱ ἀναζητήσεις ἀρχίζουν. Ἐὰν ὁ ὁδηγὸς συγκρατῇ καλῶς τὴν σκέψιν του ἐπὶ τοῦ διαπραχθέντος ἐγκλήματος, πάντα τὰ προηγούμενα πρὸς ἀποκάλυψιν ἀντικείμενα ἢ πρόσωπα ὑποδεικνύονται ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος κατηγορηματικώτατα ὑπὸ τοῦ νοομάντου.

Δι' ὁδηγοῦ μὴ σκεπτομένου ἢ κακῶς προσηλοῦντος τὴν σκέψιν του τὰ λαμβανόμενα ἀποτελέσματα εἶναι ἀρνητικά.

Παρόμοια πειράματα ἔλαβον τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἴδουν αἱ Ἀθῆναι πρῶτον τὸ 1894 ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ νοομάντου Pickmann καὶ τὸ 1921 ὑπὸ τοῦ κ. Eric Van Hanussen.—

Πλὴν τῶν προμνημονευθέντων νοομάντεων ἀνεφάνησαν καὶ πλεῖστοι ἄλλοι ἐν οἷς οἱ κ. κ. Irving Bishop, C. Bourgoin γνωστὸς ὑπὸ τὸ ψευδόνυμον Zamora, Capper, Albertini καὶ πλεῖστοι ἄλλοι.

Δυστυχῶς ὅμως ὡς ἐκ τῶν ἀξιοπεριέργων πράγματι ἀποτελεσμάτων τῆς νοομαντείας, διεδόθη αὕτη καὶ πέραν τῶν ἐργαστηρίων μέχρι τῶν δημοσίων ἀκόμη θεαμάτων, ἔνθα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ λαμβανόμενα ἀποτελέσματα ταῦτα, ὀφείλονται εἰς ταχυδακτυλουργικὰς μεθόδους, πρᾶγμα ὅπερ προκαλεῖ μετέπειτα τὴν δυσπιστίαν τοῦ κοινοῦ καὶ εἰς τὰ πραγματικά.

Ἐντούτοις αἱ ψυχικαὶ ἐπιστῆμαι θὰ ἀκολουθήσωσι τὴν χαραχθεῖσαν ὁδὸν των μέχρι τῆς καθαροφανεστάτης λύσεως τοῦ μυστηρίου.

Πολλαὶ προτάσεις ἔγειναν πρὸς ἐξήγησιν τῆς δι' ἐπαφῆς νοομαντείας, ἀλλ' ἄλλαι μὲν ἐστέφθησαν ὑπὸ οἰκτρᾶς ἀποτυχίας... ἄλλαι δὲ εἶναι ἀνεπαρκεῖς.

Μία ἐκ τούτων ἡ μᾶλλον κρατοῦσα σήμερον, εἶναι ἡ τοῦ γάλλου δόκτωρος Fournier ὑποστηριχθεῖσα ὑπὸ τῶν C. Richet καὶ C. Lombroso, καθ' ἣν ὁ νοομάντης ἐννοεῖ τὰς σκέψεις τοῦ ὁδηγοῦ

ἐξ ἀσυναισθήτων καὶ συμβολικῶν κινήσεων τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ὁποίας προσηλῶν ὁ πρῶτος τὴν προσοχήν του διευθύνεται μηχανικῶς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ὑποκειμένου.

Ὁ F. de Champville θεμελιώνει τὴν ἐν γένει νοομαντείαν ἐπὶ τῶν παλμικῶν κινήσεων εἰς ἃς τίθεται ὁ ἐγκέφαλος καὶ τὸ νευρικὸν σύστημα ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς συλλήψεως μιᾶς ἰδέας καὶ ἥτις, παλμικὴ κίνησις, ἐκπορεύεται ἐν εἴδη κυμάνσεων ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου πρὸς τὸ περιβάλλον, ὡς αἱ ἠλεκτρικαὶ κυμάνσεις τοῦ ἀσυρμάτου τηλεγράφου.

Παρομοίως πρὸς τοῦ τελευταίου τούτου θεωρίας ἐξέφερον οἱ κ. κ. Durville, Luys, de Rochas κτλ.

Ἐξετάσωμεν ἤδη τὴν ἄνευ ἐπαφῆς νοομαντείαν· κατὰ ταύτην ὁ νοομάντης κλείει ἑρμητικῶς τούς ὀφθαλμούς του, ἐνῷ ὁ ὁδηγός τιθέμενος ἔστω καὶ εἰς ἱκανὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ πρώτου, *διατάσσει* διανοητικῶς τὸν νοομάντην νὰ εἴπῃ ἢ νὰ γράψῃ ἀριθμόν, πρόσωπον, εἰκόνα κτλ. ἅτινα ἐκεῖνος σκέπτεται: Εἶναι ἡ πειραματικὴ ἀρχὴ τῆς *ἐκπομπῆς τῆς σκέψεως* (transmission de la pensée).

Τὸ ζήτημα τῆς ἐξ ἀποστάσεως νοομαντείας ἐξητάσθη ἐκτενῶς ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ.

Καὶ ἐν μὲν τῇ Ἀγγλίᾳ, εἰς τὴν Ἑταιρείαν τῶν ψυχικῶν ἐρευνῶν, ὑπὸ πολυμελοῦς ἐπιτροπῆς ἐξ ἧς ἐξηλέχθη ὡς νοομάντης, μὲν ὁ κ. Smith, ὡς ὁδηγὸς δὲ ὁ κ. Blackburn.

Ὁ τελευταῖος οὗτος προσηλώσας τὴν σκέψιν του ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων, καὶ δὴ ἐφ' ἑνὸς συπλέγματος Α καὶ Β ὡς καὶ ἐπὶ κλίσεως κορμοῦ ἵππου κατώρθωσε νὰ ἀποστείλῃ τὴν σκέψιν του εἰς τὸ Smith ὅστις λαβὼν μολυβδοκόνδυλον ἐχάραξεν ἀναλόγους σχηματογραφικὰς γρρμμάς.

Ἐν Γαλλίᾳ ὁ κ. Marillier ἐσημείωσεν ἀνάλογα πειράματα, ὁ δὲ δόκτωρ P. Joire τὰ ἑξῆς:

Τιθέμενος ὄπισθεν τοῦ νοομάντου ἔχοντος τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀσφαλῶς κλειστούς, προτρέπει αὐτὸν διανοητικῶς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν πλείστων κινήσεων τῶν ἄκρων, ὡς ἀνύψωσιν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἀνύψωσιν τῆς ἀριστερᾶς χειρός, καταβίβασιν καὶ κατόπιν ἀνύψωσιν τῆς τελευταίας ταύτης, κάμψιν τῶν γονάτων καὶ πλείστων ὅσων γυμναστικῶν κινήσεων ἃς τὸ ὑποβαλλόμενον πρόσωπον ἐκτελεῖ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, πιστῶς.

Τοιαύτη εἶναι ἐν ὀλίγοις ἡ νοομαντεία, ζήτημα τοῦ ὁποίου ἡ ἀνάπτυξις θὰ ἀπῄτει μεγαλείτερον χῶρον. Ἂς περιορισθῶμεν ἐν τούτοις εἰς ταῦτα μόνον.

Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ

Ἐν τῇ περὶ νοομαντείας ὕλῃ τοῦ προηγουμένου τεύχους ἔλαβον χώραν τυπογραφικά τινα λάθη ὧν κυριώτερα εἶναι τὰ ἑξῆς: φήμην *ἀντὶ* ἐξήγησιν, φημισμένον *ἀντὶ* ἐξηγημένον, Cambeland *ἀντὶ* Cumberland.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ & ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ὁ γνωστὸς γάλλος σοφὸς Κάρολος Ρισὲ, εἰς ἐκτενὲς ἄρθρον του εἰς τὴν Πνευματιστικὴν Ἐπιθεώρησιν, ἐκθέτει ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, τί πρέπει νὰ σκεφθῇ τις περὶ τῆς μεταψυχικῆς. Τὸ ἄρθρον φαίνεται ἐμπνευσμένον ἐκ τοῦ ἐγερθέντος θορύβου ἐσχάτως παρὰ τοῦ κ. Π. Ἐξέ, τῆς Ὀπινιόν καὶ ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι τὸ ζήτημα τῆς μεταψυχικῆς τίθεται ἐν πάσει ἀκριβείᾳ καὶ ἀμεροληψίᾳ εἰς τὴν θέσιν του. Σημειώνομεν ὅτι καὶ ὁ κ. Ρισὲ ὅπως ὁ Φλαμμαριὸν καὶ ἄλλοι, ἀπεριφράστως δηλοῖ ὅτι γεγονότα, μὴ ἐπιδεχόμενα οὐδεμίαν ἀντίρρησιν ἀνήκοντα εἰς ἀγνώστους αἰτίας εἰς τὴν ἐπιστήμην, ἐπιστοποιήθησαν καὶ τὸ καθῆκον τῶν ἐπιστημόνων εἶναι νὰ μὴ ἀδιαφορήσωσι πλέον, ἀλλ' οὔτε νὰ περιορίζωντοι εἰς εἰρωνείας, ὅσον ἀφορᾷ τὴν μεταφυσικὴν ἐπιστήμην, τὴν ὁποίαν πρέπει ἀπὸ κοινοῦ πάντες νὰ ἐξετάσωσι.

—o—

Παρομοίας ἐκκλήσεις καὶ γνώμας ἐδημοσίευσαν καὶ πλεῖστοι ἄλλοι ἐκ τοῦ διεθνοῦς ἐπιστημονικοῦ κόσμου καὶ ἂν κρίνῃ τις ἐκ τῆς ὁλονὲν δημιουργουμένης μεγαλειτέρας κινήσεως καὶ τοῦ παρατηρουμένου ἐνδιαφέροντος, ὄχι ὀλίγοι εἶνε οἱ καθ' ἑκάστην προσχωροῦντες ἐπιστήμονες. Τὸ ἐνδιαφέρον ἀναπτύσσεναι καὶ εἰς ὅλα τὰ Βαλκανικὰ Κράτη, πλὴν ἐννοεῖται.... τῆς Ἑλλάδος, διότι ἡ γενικότης τῶν ἐπιστημόνων μας χαρακτηρίζει τὰ προβλήματα ταῦτα ὡς ἀστεῖα πράγματα. Εἶναι ἡ αἰωνία ἑλληνικὴ διανοητικότης τοιαύτη. Καὶ τοῦτο τὸ λέγομεν διότι ἰατρὸς μὴ δίδων οὐδεμίαν σημασίαν εἰς τὴν μεταφυσικὴν καὶ τὸν θεϊσμὸν, ὡμίλει θερμότατα περὶ τῆς βασκανείας—τὴν ὁποίαν οὐδέποτε εἶχε μελετήσει—καὶ ἐπικαλεῖτο καὶ τὴν σχετικὴν εὐχὴν τῆς Ἐκκλησίας ἥτις λατρεύει καὶ δοξάζει ἕνα Θεὸν τὸν ὁποῖον ὁ εὐσυνείδητος αὐτὸς ἐπιστήμων, δυστυχῶς δὲν ἐπίστευεν.

—o—

Τὸ φύλλον τῆς 15 Νοεμβρίου τῆς Ἐφημερίδος Le Bieniste, δημοσιεύει χαριέστατα γραμμένην ἀνάμνησιν τῆς συγγραφέως καὶ πνευματιστοῦ κυρίας Κλάρας Γκαλισόν. Πρὶν ἀκόμη πεισθῇ περὶ τῆς μεταφυσικῆς—ὅτε δηλ. ἦτο νέα ἀκόμη—συνέβη νὰ χάσῃ τὴν ὀμβρέλλαν της καὶ ὑπείκουσα εἰς τὰς προτροπὰς τῆς ἀδελφῆς της, παρεκάλεσε τὸν Ἅγιον Ἀντώνιον—ὅστις ὡς γνωστὸν εἰς τοὺς Καθολικοὺς εἶνε ὅ,τι εἶνε δι' ἡμᾶς ὁ ἅγιος Φανούριος—νὰ τῆς τὴν φανερώσῃ. Πράγματι, αἰφνηδίως ἀνευρίσκει τὴν ὀμβρέλλαν της κατὰ παραδοξότατον τρόπον. Μετ' ἀρκετὰς ἡμέρας, ἐν τούτοις, ἐπιστοποίησεν ὅτι ἡ ὀμβρέλλα ἦτο μὲν ὁμοία κατὰ πάντα τῆς ἰδικῆς της, ὄχι ὅμως καὶ ἡ ἰδική της. Ἁπλούστατα νομίσασα ὅτι ἀνευρέθη ἡ ὀμβρέλλα της, ἐπῆρε ἢ μᾶλλον ἔκλεψε τὴν ὀμβρέλλαν ἄλλης. Ὅταν καὶ σήμερον ἀκόμη ἐνθυμεῖται τὸ περιστατικὸν αὐτὸ, διὰ νὰ ἡσυχάσῃ τὴν συνείδησίν της, λέγει, ὅτι ἡ κλοπὴ ἐκείνη εἶνε ἁμάρτημα τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου. Τὸ ἀνέκδοτον αὐτὸ τὸ χαρίζομεν ὡς ἐπιχείρημα εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους.

—o—

Δεῖγμα λίαν διαυγοῦς τηλεπαθείας μᾶς ἀνακοινοῖ ἀναγνώστης μας ὑπηρετῶν εἰς τὸ μέτωπον. Εὑρισκόμενος κατὰ τὴν ὥραν μάχης μετ' ἄλλων συναδέλφων του' ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ μεγαλειτέρου του ἀδελφοῦ, ὑπηρετοῦντος ἐπίσης εἰς ἄλλην Μεραρχίαν. Ὁ ἀδελφός του ὅμως οὔτε πλησίον του ἦτο, οὔτε καὶ οἱ συστρατιῶται του ἤκουσαν παρομοίαν φωνήν. Κάποιος, τέλος, τοῦ εἶπε ὅτι ὤφειλε νὰ μάθῃ τί γίνεται ὁ ἀδελφός του, ταυτοχρόνως δὲ τῷ ἦλθε ἡ ἰδέα ὅτι ὁ ἀδελφός του θὰ εὑρίσκετο εἴς τι νοσοκομεῖον. Κατόπιν πολλῶν κόπων, ὁ στρατιώτης οὗτος, ἠδυνή-

θη νὰ μάθῃ ὅτι ὁ ἀδελφός του εὑρίσκετο εἰς ἕνα τῶν νοσοκομείων Σμύρνης ὅπου εἶχε διαμετακομισθῇ τραυματισθεὶς τὴν ἡμέραν τοῦ τηλεπαθητικοῦ συναισθήματος. Ὁ γράφων δὲν δύναται νὰ βεβαιώσῃ τὴν ὥραν.

—ο—

Θεωροῦμεν ὑποχρέωσίν μας νὰ εὐχαριστήσωμεν ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς ὅσους μᾶς διαβίβασαν τὰ συγχαρητήριά των διὰ τὸ περιοδικόν. Ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ καὶ μέχρι σήμερον τὰ δείγματα αὐτὰ τῆς χαρᾶς δὲν λείπουν καὶ ἀποτελοῦσι δι' ἡμᾶς ἐνθαρρυντικώτατον καὶ πολύτιμον λεύκωμα. Χαίρομεν διότι ἡ προσπάθειά μας εὑρίσκει τόσον εὐοίωνον ἀπήχησιν καὶ δὲν παύομεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι τὰ ζητήματα ποῦ μᾶς ἀπασχολοῦσι θὰ καταστῶσι ταχέως ἀντικείμενα γενικῆς ἐρεύνης καὶ ἐνδιαφέροντος. Ἡ πρόοδός μας εἶνε βραδεῖα μὲν ἀλλὰ σταθερὰ καὶ αὔξουσα. Ἐν τούτοις, λόγῳ τοῦ ὅτι πρώτην φορὰν ὑπὸ τοιοῦτον πρῖσμα παρουσιάζεται ἡ ἐξέτασις, γεννῶνται ἀσάφειαι καὶ παρανοήσεις τινες. Πρὸς διάλυσιν τούτων, θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ προσεχὲς ἄρθρον ἀνάλογον τοῦ Διευθυντοῦ μας.

—ο—

Ἐλάβομεν τὰ κάτωθι ἔντυπα:

Le Bieniste, 15 Ν)βρίου, Παρίσιοι, ***Σκέψη***, Ἰούλιος, Ἀλεξάνδρεια μὲ ἐκλεκτὴν συνεργασίαν Ι. Πιερίδη, Ν. Σαντορινιοῦ, Τ. Μαλάνου κλπ. ***Μοῦσα***, Νοέμβριος, Ἀθῆναι, σημειώνομεν συνεργασίαν τῶν Μαλακάση, Κουκούλα, Λ. Παλαμᾶ, κλπ. Revue de Balkans Νοέμβριος, Παρίσιοι, τὸ καλῶς πληροφορημένον τοῦτο περιοδικόν, ***Ἀλήθεια***, ἀριθ, 25 καὶ 26 Σῦρος, ποικίλην καθ' αὐτὸ ἐφημερίδα, ***Ἐθνικὴ Ζωή***, **1** Νβρίου, Ἀθῆναι καὶ τὸν δεύτερον καὶ τελευταῖον τόμον τοῦ κ. L. Roussel ἐπι τοῦ Καραγκιόζη, περὶ οὗ θὰ γράψωμεν προσεχῶς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ι. Μαν. Ναύπλιον. Σᾶς ἀπαντήσαμεν δι' ἐπιστολῆς καὶ ἀναμένομεν, ***Ι. Κωνσταν-*** Νησίον. Σᾶς ἀποστέλλομεν τὸ 11ον. Εὐχαριστοῦμεν πολὺ διὰ καλοὺς λόγους σας. Εἰς τὸν φίλον σας κ. Ἰωαν. ἀπαντῶμεν κατωτέρω ***Δ. Μπαλ.*** Τ. Τ. 930 Λαμβάνομεν σημείωσιν διευθύνσεως σας καὶ στέλλομεν πάντα τὰ κυκλοφορήσαντα τεύχη. Θερμὰς εὐχαριστίας. ***Ν. Καρ.*** Βῶλον, Σᾶς ἐγράψαμεν ἤδη· ***Ν. Μοδ,*** Tourah. Ἐλάβομεν σημείωσιν καὶ στέλλομεν σήμερον τεύχη. Εὐχαριστοῦμεν, ***Ι. Ἰωαν.*** Ἀσλάναγα Γράψατέ μας ποῖα ἀκριβῶς προηγούμενα τεύχη ἐπιθυμεῖτε συνοποστέλλοντες καὶ τὴν ἀξίαν των πρὸς λεπτὰ 50 ἕκαστον. ***Φ. Πρωτογ.*** Χελουάν. Συνδρομή σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. ***Α. Αγγελ.*** Τ, Τ. 930. Ἡ ἐνεστῶσα γενεά, εἶνε γενεὰ ἡρώων. Δι' ὅσα γράφετε σᾶς εὐχαριστοῦμεν εἰλικρινῶς. ***Ν. Παρ.*** Ἐνταυθα. Δὲν εἶσθε ὁ μονὸς. Ἐξακολουθοῦν μέχρι σήμερον πολλοί, γνωστοὶ καὶ ἄγνωστοι, νὰ μᾶς γράφουν θερμότατα τὴν χαράν των διὰ τὸ περιοδικόν, μοναδικὸν πράγματι ἐν Ἑλλάδι. Αἱ ἠθικαὶ αὐταὶ ἐνισχύσεις βεβεωθεῖτε, μᾶς κάμουν νὰ ὑπερπηδῶμεν τὰς ὑλικὰς δυσκολίας. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. ***Μερ. Μερ.*** Ἐνταῦθα, Εὑρίσκετε τὸ περιοδικόν μας ὑλιστικόν; Σᾶς βεβαιοῦμεν ἀπολύτως περὶ τοῦ ἐναντίου Δὲν ἠννοήσατε δυστυχῶς τίποτε ἐκ τῆς μελένης του.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Ἱδρυθεῖσα τῷ 1898

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ (ἐξ ὁλοκλήρου καταβεβλημένον) **ΔΡ. 48 000 000**

ΕΔΡΑ ΕΝ **ΑΘΗΝΑΙΣ**

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : "ΑΘΗΝΟΚΛΗ,,

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ :

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ : *Ἀθῆναι, Ἀγρίνιον, Ἀδριανούπολις, Ἀργοστόλιον, Βόλος, Ἡράκλειον, Θεσσαλονίκη, Ἰωάννινα, Καβάλλα, Καλάμαι, Λάρισσα, Λῆμνος, Κάστρον, Μιτυλήνη, Πάτραι, Πειραιεύς, Ρέθυμνος,* ΣΑΜΟΣ : *Βαθὺ καὶ Καρλόβασι,* ΣΜΥΡΝΗ, *Σῦρος, Τρίπολις, Χαλκίς, Χανιά, Χίος*

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ : *Γαλατᾶ, Σταμποὺλ*

ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ : *Ἀλεξάνδρεια, Κάϊρον, Πόρτ-Σάϊδ*

ΕΝ ΚΥΠΡΩ : *Λεμεσός, Λευκωσία.* — **ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ** : *Λονδῖνον, Μάντζεστερ*

Ἀνταποκριταὶ καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τοῦ κόσμου.

ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ ΠΑΣΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΝ ΓΕΝΕΙ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΟΡΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

Ἀπὸ 8/21 Ἰουλίου 1921

Εἰς δραχμάς

Ἐν ὄψει . . .	πρὸς	3%
Μὲ 15ήμερον προειδοποίησιν . . .	»	3½%
Ἐπὶ προθεσμ. 6 μηνῶν	»	4%
» » 1 ἔτους	»	4½%
» » 2 ἐτῶν	»	5%
» » 5 »	»	5½%

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

μέχρι Δρχ. 3.000 πρὸς 4%

Εἰς συνάλλαγμα ἐπί :

Λονδίνου ἐν ὄψει	πρὸς	4½%
» ἐπὶ προθεσμίᾳ 6 μηνῶν	πρὸς	5%
Παρισίων ἐν ὄψει	»	3¼%
ἐπὶ προθεσμ. 6 μηνῶν	»	4¼%
» » 1 ἔτους	»	4½%
» » 2 ἐτῶν	»	5%
Νέας Ὑόρκης ἐν ὄψει	»	3½%
Ἰταλίας ἐν ὄψει . .	»	2½%